

BANKACILIK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI TASLAĞI

MADDE 1- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesindeki finansal holding şirketi ve destek hizmeti kuruluşu tanımları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Finansal holding şirketi: İçlerinden en az bir tanesi kredi kuruluşu olmak şartıyla doğrudan kontrol ettiği bağlı ortaklıklarının sayısal olarak çoğunluğu ya da bilançosunun aktif büyüklüğünün yüzde kırkıdan fazlası kredi kuruluşu veya finansal kuruluşlardan oluşan şirketi,”

“Destek hizmeti kuruluşu: Merkez Bankası tarafından kurulmuş ya da Merkez Bankası bünyesinde faaliyet gösterenler ile Sermaye Piyasası Kurulunun denetiminde bulunan takas, saklama ve merkezi kayıt hizmeti kuruluşları hariç, mevduat veya katılım fonu kabulü veya nakdî, gayrinakdî her cins ve surette kredi verme ya da bu Kanunun uygulamasında kredi olarak sayılan işlemler dışında bankaların gerçekleştirmeye yetkili oldukları faaliyetlerden münhasıran birini banka adına gerçekleştiren ya da reklamının yapılması hariç olmak üzere mevduat veya katılım fonu kabulü dışındaki faaliyetlerden herhangi birinin pazarlaması da dahil gerçekleştirilmesinde bankaya yardımcı nitelikte hizmet veren kuruluşları,”

MADDE 2- 5411 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Türkiye’de herhangi bir hizmet birimi olmayan ya da tam gün çalışan personel istihdam etmeyen bir banka kurulamaz veya bu nitelikleri haiz ya da bankacılık işlemleri ile kayıtları açısından resmi bir otoritenin denetim ve iznine tabi olmayan yurtdışında kurulu bir bankanın şubesi açılmaz.”

“Yurtdışında yerleşik gerçek kişiler veya kurulu tüzel kişiler tarafından Türkiye’de banka kurulmak istenmesi halinde, Kurul bu Kanunda öngörülen şartların yanı sıra bu kişilerin yerleşik veya kurulu oldukları ülkelerin banka kuruluşuna ilişkin hükümlerini dikkate alarak, mütakabiliyet esasına göre değerlendirme yapmaya yetkilidir.”

MADDE 3- 5411 sayılı Kanunun 7 ncı maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“f) Nakden ve her türlü muvazaadan âri olarak ödenmiş sermayesinin en az altmış milyon Yeni Türk Lirası olması,”

MADDE 4- 5411 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar bile mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca üç yıldan fazla hapis cezasıyla cezalandırılmamış olması veya mülga 3182 sayılı Bankalar Kanununun, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4389 sayılı Bankalar Kanununun, bu Kanunun ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun ve

ödünç para verme isleri hakkında mevzuatın hapis cezası gerektiren hükümlerine muhalefetten yahut mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunlar uyarınca basit veya nitelikli zimmet, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlâk kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçlarından, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçlarından veya Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlar ile egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlardan, Devletin güvenliğine karşı suçlardan, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine ve milli savunmaya karşı suçlardan, Devlet sırlarını açığa vurma suçu ile Devlet sırlarına karşı suçlardan ve casusluktan, yabancı devletlerle olan ilişkilere karşı suçlardan, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki suçlardan, vergi kaçakçılığı suçlarından veya bu suçlara iştiraktan hükümlü bulunmaması,”

MADDE 5- 5411 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Kurucuları tarafından 7 nci maddede belirtilen asgarî sermayenin yüzde yirmisi tutarındaki sisteme giriş payının en az dörtte birinin Fon hesabına yatırıldığına dair belgenin ibraz edilmesi,”

MADDE 6– 5411 sayılı Kanununun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 14-** Türkiye’de kurulan bankaların, kıyı bankacılığı bölgeleri de dahil olmak üzere yurt dışında şube veya temsilcilik açmaları, ortaklık kurmaları veya kurulmuş ortaklıklara katılmaları, bu Kanunda yer alan kurumsal yönetim hükümleri ile koruyucu hükümler dikkate alınarak Kurulca belirlenecek esaslara uyulması kaydıyla Kurulun iznine tâbidir.”

MADDE 7– 5411 sayılı Kanununun 15 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Bağımsız denetim, değerlendirme ve derecelendirme kuruluşlarının yetkilendirme izni**

MADDE 15- Bankaların bağımsız denetim, değerlendirme ve kredi müşterileri ile Kurulca zorunlu tutulması halinde kendilerinin derecelendirilmesi faaliyetlerini gerçekleştirecek olan kuruluşların yetkilendirilmesine, yetkilerinin geçici veya sürekli olarak kaldırılmasına Kurulca karar verilir. Buna ilişkin usûl ve esaslar ilgili meslek birliklerinin görüşü alınarak Kurulca belirlenir.”

MADDE 8 – 5411 sayılı Kanununun 18 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birinci fıkradaki oransal sınırlara bakılmaksızın yönetim veya denetim kurullarına üye belirleme imtiyazı veren payların tesisi, devri veya yeni imtiyazlı pay ihracı ile bir bankada imtiyazlı paya sahip tüzel kişi ortakların paylarının doğrudan veya dolaylı olarak birinci fıkrada belirtilen oranlar veya esaslar dahilinde el değiştirmesi Kurulun iznine tâbidir.”

MADDE 9– 5411 sayılı Kanununun 25 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Genel müdür yardımcılarının en az yedi yıllık meslekî deneyime sahip ve asgarî üçte ikisi birinci fıkrada belirtilen alanlarda olmak üzere, en az lisans düzeyinde öğrenim görmüş

olması şarttır. Başka unvanlarla istihdam edilseler dahi, yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk veya daha üst konumlarda görev yapan diğer yöneticiler de bu Kanunun genel müdür yardımcılarında ilişkin hükümlerine tâbidir.”

MADDE 10- 5411 sayılı Kanunun 35 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 35-** Bankalar destek hizmeti almadan önce, alacakları destek hizmetinden doğabilecek riskler ile bunların yönetilmesine, beklenen fayda ve maliyetin değerlendirilmesine ilişkin yazılı bir rapor hazırlarlar. Münhasıran bankaların yönetim kurullarınca ve iç sistemlerinde yer alan birimlerce yerine getirilmesi gereken faaliyetler destek hizmetine konu edilemez. Alınacak destek hizmeti, bankaların yasal yükümlülüklerini yerine getirmelerini, ilgili düzenlemelere uymalarını ve etkin biçimde denetlenmelerini engelleyici nitelikte olamaz. Kurul gerektiğinde bankaların destek hizmeti alabilecekleri konuları belirlemeye veya banka ya da banka grupları itibarıyla destek hizmeti alınabilecek konuları sınırlandırmaya, yasaklamaya veya destek hizmetinin niteliğine göre bu hizmetlerin alınmasını izne tabi tutmaya yetkilidir.”

“Bankaların mevduat veya katılım fonu kabulü veya nakdî, gayrinakdî her cins ve surette kredi verme işlemleri ya da bu Kanunun uygulamasında kredi olarak sayılan işlemler dışında gerçekleştirmeye yetkili oldukları faaliyetlerden münhasıran birini banka adına gerçekleştiren kuruluşların söz konusu faaliyetleri yürüttükleri birimler bu Kanunun uygulamasında şube olarak değerlendirilmez.”

MADDE 11- 5411 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 36-** Bağımsız denetim kuruluşları verdikleri hizmetlerden doğabilecek zararları karşılamak amacıyla yurt içi veya yurt dışında kurulu sigorta şirketlerine Hazine Müsteşarlığı tarafından genel şartları belirlenecek ya da bu şartlara uygunluğu teyit edilecek sorumluluk sigortası yaptırmak zorundadır. Değerleme, derecelendirme ve destek hizmeti kuruluşları, hizmet verdikleri bankalarca talep edilmesi ya da Kurulca gerekli görülmesi halinde sorumluluk sigortası yaptırırlar.”

MADDE 12- 5411 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sermayesinin çoğunluğu ayrı ayrı veya birlikte Hazineye veya Özelleştirme İdaresi Başkanlığına ait bankaların her biri; doğrudan veya dolaylı olarak kontrol ettikleri ortaklıklar ile birlikte ayrı bir risk grubu oluşturur.”

“Bankalar dışındaki kamu iktisadi teşebbüslerinin veya hisselerinin çoğunluğu Özelleştirme İdaresi Başkanlığının elinde bulunan diğer kamu kurum ve kuruluşlarının her biri, sermaye, yönetim ve denetimlerine hâkim oldukları bağlı ortaklık, iştirak ve müesseseler ile birlikte ayrı bir risk grubu oluşturur.”

MADDE 13- 5411 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kredi açma yetkisini haiz olanlar, kendileri ile eş ve velâyeti altındaki çocuklarının veya bunlarla risk grubu oluşturan diğer gerçek ve tüzel kişilerin taraf olduğu kredi işlemlerine ilişkin değerlendirme ve karar verme aşamalarında yer alamaz ve bu hususu yazılı olarak

yetkililere bildirir. Banka yönetim kurulu üyelerinden yalnızca bu sıfatları dolayısıyla Kanunun 49 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca bankanın dâhil olduğu risk grubu içinde yer alanlar hakkında bu hüküm uygulanmaz.”

MADDE 14- 5411 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu madde uyarınca ayrılan karşılıkların tamamı ayrıldıkları yılda kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir.”

MADDE 15- 5411 sayılı Kanunun 66 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 66-** Bu Kanun ve bu Kanun uyarınca çıkarılacak düzenlemelere göre finansal tabloları ana ortaklık nezdinde konsolide edilen ortaklıklar ile ilgili olarak Kurum bu ortaklıkların gözetim ve denetimi ile yetkili mercilerle her türlü bilgi ve belge paylaşımı ve işbirliğinde bulunmaya yetkilidir. Buna ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurul yetkilidir.”

MADDE 16– 5411 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin ikinci fıkrasının dördüncü cümlesi ile dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurumun bu fıkra kapsamında elde edeceği sır niteliğindeki bilgi ve belgeler ceza soruşturması ve kovuşturması kapsamında savcılıklar ile ceza mahkemeleri dışında hiçbir kişi, kurum ve kuruluşa verilemez.”

“Kredi kuruluşları ve finansal kuruluşların destek hizmeti kuruluşları ile aralarında akdedecekleri yazılı sözleşmeler çerçevesinde bu kuruluşların müşterilerinin risk durumlarının izlenmesi, değerlendirilmesi, kontrolü ve müşteri hizmetlerinin yerine getirilmesi nedeniyle yapılacak bilgi ve belge alışverişi ile hizmet temini ve ayrıca kredi kuruluşları ve finansal kuruluşların kendi aralarında doğrudan doğruya veya en az beş banka tarafından kurulacak şirketler vasıtasıyla yapacakları her türlü bilgi ve belge alışverişi ile gizlilik sözleşmesi yapmak koşuluyla doğrudan veya dolaylı pay sahipliği yoluyla sermayelerinin yüzde onunu ve daha fazlasını temsil eden paylarının satışı amacıyla, muhtemel alıcıların yapacakları kredi kuruluşu veya finansal kuruluşun durum tespiti ve değerlendirme çalışmalarında kullanacakları bilgi taleplerinin, sermayelerinin yüzde on veya daha fazlasına sahip olan yerli ve yabancı kredi kuruluşu ile finansal kuruluşların konsolide finansal tablo hazırlama ve yönetim amaçlı bilgi taleplerinin ve alacakların satışı amacıyla yapılacak tespit ve değerlendirme çalışmalarına ilişkin bilgi taleplerinin karşılanması amacıyla bilgi ve belge verilmesi bu hükmün dışındadır.”

MADDE 17– 5411 sayılı Kanunun 78 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Finansal holding şirketleri

MADDE 78. —Finansal holding şirketleri hakkında bu Kanunun 16, 18, 37, 38, 39, 40, 41 ve 42 nci maddeleri ile bu maddelere ilişkin ceza hükümleri uygulanır.”

MADDE 18- 5411 sayılı Kanununun 130 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Kuruluř izni verilen bankaların kurucularının, faaliyete geçiş tarihinden itibaren bir yıl içerisinde, bu Kanunun 7 nci maddesinde belirtilen asgarî sermayenin yüzde yirmisi tutarında Fona yatıracakları sisteme giriş payından,”

GEÇİCİ MADDE 1- Bankalar durumlarını 5411 sayılı Kanunun, bu Kanunun 3 üncü maddesi ile değiştirilen hükmüne altı ay içinde intibak ettirmek zorundadırlar.

MADDE 19- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 20- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.